

УДК 784.66

Цитування:

Бобул І. В. World music: на перетині глобального та етнокультурного. *Мистецтвознавчі записки* : зб. наук. пр. 2022. Вип. 41. С. 108–115.

Bobul I. (2022). World music at the crossing point of global and ethnocultural ones. *Mystetstvoznavchi zapysky*: zb. nauk. pr., 41, 108–115 [in Ukrainian].

Бобул Іван Васильович,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри
академічного і естрадного вокалу
та звукорежисури
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв,
народний артист України
<https://orcid.org/0000-0002-5746-0644>
kev@dakkkim.edu.ua

WORLD MUSIC: НА ПЕРЕТИНІ ГЛОБАЛЬНОГО ТА ЕТНОКУЛЬТУРНОГО

Мета роботи – дослідити музичний напрям world music як полістилістичне музичне явище, що зародилося на перетині глобалізаційних тенденцій і локального фольклоризму з погляду культурного феномену сучасності. **Методологія** дослідження поєднує застосування системного підходу, а також сукупності таких методів: мистецтвознавчого та культурологічного, аналітичного, компаративного, історичного при розгляді поняття world music у сучасному музичному мистецтві. **Наукова новизна роботи** полягає в тому, що вперше феномен музичного напрямку world music досліджено з позицій співвідношення категорій глобального та локального й глокального в їх культурному вияві. **Висновки.** В умовах глобалізації та глокалізації, коли у світі тотальної комунікації наявними є процеси фрагментації і стиснення культурних текстів, усі культури є залученими, «втягненими» одна в одну, жодна не є окремішною, усі є до певної міри «гібридними», неоднорідними, диференційованими. Музичний напрям world music став закономірним етапом у розвитку світової культури та мистецтва, охопивши низку національних культур. Не будучи позбавленим об'єктивної критики, водночас, цей напрям слугує джерелом міжкультурної комунікації та взаємозбагачення культур. Процеси світової міграції разом з музичною індустрією розвивають власні музичні структури, технології, виконавські контексти, впливаючи на соціокультурні середовища національних суспільств. Але нові транснаціональні культурні продукти, що в результаті утворюються, впливають і на автентичні культурні зразки, надаючи їм теж нових значень. В умовах сучасного буття уникнути міжнародних впливів: ідеологічних, стилістичних чи технологічних неможливо. Сучасна музика формується як глобальними тенденціями, так і локальними, де локальне є скоріше реляційним, ніж опозиційним. Сучасна музика артикулює загальносвітові соціальні, музичні й економічні аспекти, які охоплюють як досвід національних, локально автентичних культур, так і світові музичні практики. Усі ці тенденції сполучаються зі складною мережею сучасної масово-культурної комунікації, породжуючи нові культурно-мистецькі контексти та феномени.

Ключові слова: world music, глобалізація, локальні культури, глокальність, етнокультурні особливості, музична культура, музична індустрія.

Bobul Ivan, PhD in Art studies, associate professor, head of the Department of academic and pop vocal and sound design National Academy of Management of Culture and Arts, People's Artist of Ukraine

World music at the crossing point of global and ethnocultural ones

Purpose of Research. The purpose of the research is to investigate the musical direction of world music as a polystylistic musical phenomenon that arose at the intersection of globalization trends and local folklorism from the point of view of a modern cultural phenomenon. **Methodology.** The research methodology combines the use of a systemic approach, as well as a set of the following methods: art history and cultural, analytical, comparative, historical ones, which are applied to the consideration of the concept of world music in modern musical art. **Scientific Novelty.** The scientific novelty of the research is the fact that for the first time the phenomenon of the musical direction of world music was investigated from the standpoint of the relationship among the categories of global, local and glocal in their cultural expression. **Conclusions.** In the conditions of globalisation and glocalisation, when the processes of fragmentation and compression of cultural texts are present in the world of total communication, all cultures are involved into each other, all of them are «hybrid», heterogeneous, differentiated. The musical direction of world music became a natural stage in the development of world culture and art, affecting a number of national cultures. Not being devoid of objective criticism, this direction serves as a source of intercultural communication and mutual enrichment of cultures. The processes of world migration with the music industry develop their own musical structures, technologies, performance contexts, influencing the socio-cultural environments of national societies. However, the resulting new transnational cultural products also affect authentic cultural samples, giving them new meanings as well. In the

conditions of modern life, it is impossible to avoid international influences - ideological, stylistic or technological. Modern music is shaped by both global and local trends, where the local is more relational than oppositional. Contemporary music articulates global social, musical and economic aspects that encompass the experience of both national, locally authentic cultures and world musical practices. All these trends connect with the complex network of modern mass cultural communication, giving rise to new cultural and artistic contexts and phenomena.

Keywords: world music, globalisation, local cultures, glocality, ethno-cultural features, musical culture, music industry.

Актуальність теми дослідження. Мистецтво як частина загальної культури є важливою складовою національної культури будь-якого народу, яка формує його свідомість, задовольняючи духовні й естетичні запити. Саме в процесі такого споживання відбувається усвідомлення людиною причетності до тієї чи іншої національної культури.

Глобалізація, що особливо загострилася наприкінці ХХ століття, зачіпає практично всі сторони та аспекти життя сучасної людини, знімаючи будь-які бар'єри для обміну інформацією різного характеру. Глобалізація у сфері культури веде до інтенсифікації процесів, що є основою формування широкого спектру явищ сучасної культури. Культура є поняття синкретичним, що відображає основоположні риси матеріального та духовного життя суспільства. Вважають, що в кожній культурі сконцентрований багатовіковий досвід адаптації та організації життєдіяльності людей у тих чи інших природних умовах. У сучасному світі, з одного боку, відбувається безпрецедентна конвергенція культур, формування нових культурних універсалій, з іншого – посилюються пошуки шляхів збереження різноманітності культур внаслідок інтенсифікації національних, етнічних факторів. Глобалізаційні процеси актуалізували співвідношення категорій глобального, національного, глокального, етнічного, породжуючи низку дискусійних питань для їх вирішення. У музичному мистецтві з'явився феномен цілого напрямку, позначеного етнічним компонентом та впливами, – world music, пов'язаний з незахідними етнічними та фольклорними тенденціями. Термін *world music* стосується всієї музики, витоки якої знаходяться поза сферою культурного впливу Західної Європи, США та англомовних країн. World music часом визначають як «місцеву музику ззовні» або «чиюсь іншу місцеву музику». До цієї категорії належить не тільки народна, але й популярна музика з елементами, не характерними для низки західних країн (наприклад т. зв. «кельтська музика»), і така, де виразно відчутний вплив

фольклору країн, що розвиваються (афро-кубінська музика, регей та ін.) [1, 107]. Витоки, на які спирається цей напрям, це, насамперед, найбільш давні, архаїчні форми фольклору, у яких яскраво проявляється синкретизм мислення [7, 103].

На сьогодні ми спостерігаємо нові рівні розвитку world music, пов'язані з творчою варіативністю, експериментами, що в підсумку поглиблює наші знання і розуміння музичного мистецтва в сучасному світі – глобальному та глокальному одночасно.

Аналіз досліджень і публікацій. Поява напрямку world music зумовлена низкою соціокультурних, економічних і політичних умов, а також явищ суто мистецького характеру. World music як предмет наукових досліджень лише нещодавно постав серед вітчизняних вчених, які вивчали цей музичний напрям у контексті проблематики національно-культурної ідентичності, фольклоризації, пошуку й дослідження притаманного стилю чи радше експерименту world music у вітчизняному музичному середовищі на прикладі аналізу творчості окремих гуртів. Це роботи таких дослідників, як: О. Бойко [1], Я. Литовка [2; 3], С. Манько [4], В. Тормахова [7; 8], Н. Федорняк-Савчук [9], І. Федорова [10; 11], А. Фурдичко [13]. Ґрунтовною працею в дослідженні world music є дисертаційна робота І. Федорової [12], де з'ясовано походження, особливості еволюції та сучасні модифікації цього музичного явища. Окремі питання напрямку world music порушує у своїй дисертації М. Смородська [5].

Серед зарубіжних дослідників цього напрямку спостерігається більш розмаїта палітра праць, що, безперечно, зумовлено особливостями розвитку та включеністю в цей музичний напрям етнокультур, які культивували на основі давніх фольклорних традицій новий культурний продукт. Водночас ці роботи не позбавлені загальних роздумів щодо нових тенденцій у музичному мистецтві та виконавстві, а також осмислення загальних естетичних категорій музики, її онтології, бінарного протиставлення західної і незахідної

музичної культури, глобального й локального, етнічного. З позицій цього контексту досліджено загальні тенденції в розвитку музичної культури ХХ століття. Тут можемо спиратися на роботи таких вчених, як: К. Абріл [14], Ф. Больман [15], Д. Вілсон [28], А. Волк [24], К. Гібсон [14], П. Гейдарян [24], Ф. Ерлман [17], С. Канг [20], Дж. Коннелл [16], Д. Лейнг [21], І. Медіч [22], Т. Міллер [23], П. Пруцкова [24], М. Регев [25], Т. Тейлор [26; 27], Г. Фазекас [24], В. Фунг [18], Д. Хейнс [19], А. Шахріарі [23] та ін.

Мета роботи – дослідити world music як полістилістичне музичне явище, що зародилося на перетині глобалізаційних тенденцій і локального фольклоризму з погляду культурного феномену сучасності.

Виклад основного матеріалу. Появі world music з другої половини ХХ століття передували певні течії рок- і попмузики другої половини ХХ століття. У 1960-х роках багато рок-музикантів у пошуках нетрадиційних засобів виразності часто зверталися до музики Сходу. Таким чином набув широкої популярності стиль регей, що бере початок у духовній музиці Ямайки. У 1980-х роках у міжнародній музичній індустрії відбувся новий сплеск інтересу до етнічної музики. З одного боку, західні музиканти шукали нові джерела натхнення, відкриваючи для себе народну музику, з другого – етнічна музика виявилася перспективним напрямом маркетингової індустрії [1, 107]. Згодом це спричинило появу напряму рага-рок, що об'єднав перші результати експериментального синтезу рок-музики з елементами індійської традиційної музичної культури [1, 108]. Окремими відгалуженнями стали американський фолк-рок, британський еkleктичний фолк-електрик, балканський фолк, що виник на теренах колишньої Югославії.

Історія світової музичної культури ХХ століття позначена всеосяжним переосмисленням константних художніх догматів академічної музичної традиції, вираженим, зокрема, у кристалізації новітніх форм музикування, що визначили формування т. зв. «третього пласта». Художньо-естетичне становлення цього явища зумовило появу нових жанрів і стилів музики, які орієнтовані на доступність сприйняття і здебільшого на розважальність [6, 73].

World music є одним з провідних напрямів розвитку сучасного мистецтва, що

пов'язаний з виникненням своєрідної контркультури щодо масової музики. Звернення до найдавніших пластів фольклору різних етнічних груп переплітається з найновішими відкриттями у сфері музичної акустики, технологічними досягненнями у сфері обробки звуку та актуальними практиками [8, 90].

World music є окремим напрямом автентики та фольклору, а також своєрідним синтезом різноманітних етнічних (фольклорних) музичних стилів і жанрів (рок, поп, джаз) у єдиному цілому, що супроводжується сучасним поданням матеріалу, актуальним звучанням, роботою з новітніми технологіями. В єдиному колективі мають змогу грати музиканти з різних країн, створюючи своєрідний коктейль, що може добре поєднуватися зі звучанням синтезаторів та електронними ефектами [3, 93].

На думку сербської дослідниці І. Медіч, термін world music має три способи використання: (1) збірна назва для різних видів музики, об'єднаних у загальну сферу музичного виробництва людства; цей термін використовують аналогічно терміну «світовий живопис» або «світова література»; (2) назва «світу музики», що означає контекстуальний каркас значення, знання, розуміння та ідентифікації, через який музичний твір постає у всій своїй складності; цей термін використовують аналогічно з терміном Артура К. Данто «мистецький світ»; (3) назва жанру, трансжанру чи поліжанру популярної музики, яка базується на західній інтерпретації фолку (автентичного, нео- чи пост-фолку), екстраєвропейські чи надзвичайно художні та екстрапопулярні міські масові (рок і поп) музичні моделі та традиції Заходу [22, 108].

За твердженням І. Федорової, world music – це об'єднавча назва сукупності різних музичних практик аудіальної форми фіксації та / або концертної форми презентації з яскраво вираженою етнікою, що змінює традиційний контекст функціонування, апелює до певної етнічної культури та присвоюється особистістю, колективом або організацією [12, 43]. В. Ерлман вважає, що world music – це нова естетична форма глобальної уяви, новий спосіб вираження сучасного історичного моменту й тотальна реконфігурація простору та культури, нова ідентичність, що характеризує суспільства в усьому світі [17, 468].

Слід зазначити, що музична практика сучасного суспільства характеризується складними

процесами обміну як народними, так і професійними зразками музичної творчості. Сучасні умови переходу світового співтовариства до загальнопланетарної моделі існування, глобалізації комунікативних процесів і протиріччя їх результатів обумовлюють багатозначність, багаторівневність, плюральність, динамізм міжкультурного музичного простору. З розвитком суспільства з'явилися нові форми передачі культурних кодів, крім фольклорних: література, театр, історія, кіно тощо [2, 103].

Тривалий час вважали, що західноєвропейська музика має універсальну цінність, яку повинні містити всі інші музичні стилі, вона забезпечувала стандарти для оцінки іншої музики [20, 22]. Однак, окрім первинних структур, важливу роль у музиці відігравав культурний контекст. На думку американського дослідника С. Канга, західна музика побудована на тональній гармонії, яку не сприймають жодні інші традиції; африканська музика підкреслює ритмічну складність, якої немає в західній традиції; крім того, в азійській музиці циклічна структура часу є важливим фактором у сприйнятті музичного синтаксису. З визнанням цих відмінностей музику почали розглядати як головний засіб розрізнення, ідентифікації та вираження відмінностей між культурами, а не як об'єднувачу нитку в розумінні музики [20, 23].

Дослідники вважають, що першою межею, яка відокремлювала world music від західної популярної музики, була лінгвістична, оскільки спочатку термін world music ототожнювали з не-англомовною музикою. У подальшому термін world music розвинувся, щоб охоплювати як автентичну етнічну музику (традиційну, ритуальну тощо), вирвану з оригінального контексту, упаковану та продану для глобального споживання, так і популярні музичні жанри, засновані на різноманітній етнічній музиці – незалежно від того, де ця музика насправді була створена і чи є її виконавці аборигенами, іммігрантами, іншими «меншинами» чи основними західними попзірками, які з ними співпрацюють. Поліжанр world music охоплює численні гібридні жанри, а саме: world fusion, global fusion, ethnic fusion, worldbeat, world fusion jazz, ethnic jazz, ethnopop, tribal, new age, sono mondiale, musique métisse, afrobeat, afropop, ethno music тощо [22, 109].

На поширенні та розвитку напряду world music позначилися також трансформації

національної унікальності та авторетики, що теж знайшло свої вираження в музиці. Це, на думку ізраїльського дослідника М. Регева, передбачає перехід до есенціалістських уявлень про фольклорність і традиціоналізм, свідомої відкритості до зовнішніх впливів. До таких явищ він застосовує термін естетичного (або культурного) космополітизму. Однак багато творів мистецтва та культурних продуктів, які вказують на сучасну етнонаціональну культурну унікальність, регулярно включають елементи, взяті «ззовні» нації чи етносу, які вони представляють. Різниця між тим, що вважають «зовнішнім» або «внутрішнім» для національної культури, на думку дослідника, була розмитою [25, 318]. Своє тлумачення терміна «естетичний космополітизм» дослідник пояснює так: це стан, за якого репрезентація та виконання етнонаціональної культурної унікальності значною мірою базується на сучасних формах мистецтва, таких як поп-рок-музика чи кіно, і чий експресивні форми включають стилістичні елементи, свідомо почерпнуті з джерел, зовнішніх до корінних традицій. Як такий, естетичний космополітизм не є винятком у сучасних культурних практиках, а скоріше нормальним і рутинним, а також головним проявом того, що називають глокалізацією: тобто (ре)конструювання локальності у відповідь та під впливом глобалізації. Популярна музика є ключовою формою культури в цьому розумінні. Розквіт музичних стилів поп-рок у багатьох різних країнах перетворив культурну унікальність кожного з них, виражену в музиці, на звуково-естетичний простір, насичений електричними та електронними звуками, сильно натхненний та інтенсивно пов'язаний з ним, стилістичні течії та канонічні твори, пов'язані здебільшого з англо-американським поп-роком, а також з поп-рок-музикою інших етнонаціональних утворень. Поп-рок демонструє, що в умовах естетичного космополітизму модель світової культури не обмежена сферою інструментальної раціоналізованої культури. Конструювання етнонаціональної унікальності також йде шляхом ізоморфізму, коли сили всередині нації самооблізуються [25, 319].

Слід зазначити, що фактично всі дискурси про world music обертаються навколо понять традиції та автентичності; однак те, що вважають автентичним у західному світі мистецтва (тобто оригінальність, індивідуальна творчість), прямо протиставлене

тому, як Захід сприймає автентичність в інших, незахідних культурах, де «автентичне» ототожнюється з природним, незаплямованим, колективним і – анонімним. І. Медіч влучно підкреслює, що задоволення, яке отримує західний слухач від такого типу музики, полягає в тому, що вона обіцяє йому можливість відчувати певні спільноти у світі як притулки, оази, де єдність етнічної / національної ідентичності залишилася не заплямована глобалізацією [22, 110]. Водночас прагнення до автентичності суперечить тому факту, що часто музика є вирваною зі свого початкового контексту та перенесена в нові, часто чужорідні середовища. У результаті цього перенесення функції та роль, які ця музика виконувала і займала у своєму початковому контексті, стають не важливими, оскільки вона має вписуватися в західні системи цінностей та ієрархій. З об'єктивного погляду критики вчені до певної міри вважали, що весь напрям world music – це не стільки музичний (полі)жанр, скільки комплексна культурна та маркетингова конструкція, що охоплює різноманітні музичні практики: від реконструкції та виконання найдавніших шарів сільської музики – до різноманітних «модернізованих» аранжувань, від традиційних пісень для вокальних та інструментальних ансамблів – до різноманітних жанрів популярної музики (поп, джаз, техно) на основі народних музичних моделей (з фактичними цитатами або без них) [22, 110].

Проникнення музики етно в напрям world music не виключає окремих напрямів суто етнічної музики. Одним з яскравих феноменів і, можна сказати, брендів став балканський фолк, який фактично став гібридним явищем, що увібрав етнічні фольклорні витоки багатьох країн того регіону. Це стало одним з найпомітніших музичних явищ world music у південно-східній Європі. Ця етномузика поєднує традиційні музичні стилі, часто із джазом, європейською класичною музикою чи будь-якими іншими популярними музичними стилями [28].

Британський дослідник Джо Хейнс наголошує, що на символічному рівні world music представляє тотальну культурну формацію, яка сформована взаємодією між світовим музичним виробництвом і різноманітними місцевими музичними практиками, а світова музична індустрія також використовує оптимістичну версію гібридності

як неминучий культурний процес для розширення значення автентичності [19, 376].

На думку професора Техаського університету Файла Ерлмана, world music у цьому прочитанні має вигляд звукового ландшафту Всесвіту, який, під усією риторикою коренів, забув свій власний генезис. Різні фази в еволюції музики самі по собі не є позаісторичним явищем – їх слід розрізняти ступенем того, які значення минулого, традиції перетинаються, якою мірою певні соціальні відносини та культурні практики не залежать від конкретних просторових умов і рекомбінуються в постійно мінливих, просторові-часових відносинах [17, 476]. В українському музичному просторі також є свої представники напряму world music, творчість яких ґрунтується, головним чином, на фольклорі, який, до речі, як підкреслює В. Тормахова, відрізняється інтонаційно-мотивною, метро-ритмічною різноманітністю, що залежить від змісту й соціальної функції того чи іншого фольклорного зразка, жанру чи виду, місця побутування, від того ж, скажімо, африканського фольклору, який заснований на ритмічному розмаїтті, що переважає над мелодійним началом [7, 105].

У науковому дискурсі неодноразово згадували гурт «ДахаБраха», що є одним з найбільш яскравих представників українського музичного простору, які працюють у напрямі world music. Свій стиль вони також називають як етно-хаос [8, 90].

Оригінальнішим проектом у цьому контексті можна вважати гурт «ОНУКА» з його вокалісткою Наталкою Жижченко. Цей гурт органічно поєднує як українські етнічні мотиви, так і сучасні ритми електронної музики. Використовують бандуру, барабан, клавішні, тромбони, валторну, іноді навіть трембіту. Гурт «Гайдамаки» на чолі з Олександром Ярмолою синтезує у власному доробку фольк-рок, регі, панк. На фольк-рокові базуються й такі гурти, як «Вій» та «Мандри» (у творчості останніх полістилістика поєднує багато напрямів: від фольку та міського романсу – до регі та блюзу, року та французького шансону) [4, 235].

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше феномен світового музичного напряму world music досліджено з позицій співвідношення категорій глобального та локального і глокального в культурному вияві.

Висновки. В умовах глобалізації й глокалізації, коли у світі тотальної комунікації наявними є процеси фрагментації і стиснення культурних текстів, усі культури є залученими, «втягненими» одна в одну, жодна не є окремішною, всі є до певної міри «гібридними», неоднорідними, диференційованими. Музичний напрям world music став закономірним етапом у розвитку світової культури та мистецтва, зачіпаючи низку національних культур. Не будучи позбавленим об'єктивної критики, водночас цей напрям слугує джерелом міжкультурної комунікації та взаємозбагачення культур. Процеси світової міграції разом з музичною індустрією розвивають власні музичні структури, технології, виконавські контексти, впливаючи на соціокультурні середовища національних суспільств. Але нові транснаціональні культурні продукти, що в результаті утворюються, впливають і на автентичні культурні зразки, надаючи їм теж нових значень. В умовах сучасного буття уникнути міжнародних впливів: ідеологічних, стилістичних чи технологічних – неможливо. Сучасна музика формується як глобальними тенденціями, так і локальними, де локальне є, скоріше, реляційним, ніж опозиційним. Сучасна музика артикулює загальносвітові соціальні, музичні й економічні аспекти, які охоплюють досвід як національних, локально автентичних культур, так і світові музичні практики. Усі ці тенденції поєднуються зі складною мережею сучасної масово-культурної комунікації, породжуючи нові культурно-мистецькі контексти й феномени.

Література

1. Бойко О. World music: економічні, політичні та соціокультурні передумови розвитку етнічних тенденцій у сучасній популярній музиці. *Студії мистецтвознавчі*. №4(28). Київ: Видавництво ІМФЕ, 2009. С. 106–111.
2. Литовка Я. В. «Word-music» як засіб національної ідентифікації в умовах глобалізації. *Вісник КНУКіМ. Мистецтвознавство*. 2013. Вип. 28. С. 101–107.
3. Литовка Я. В. «World music» як явище, породжене процесами глобалізації. *Вісник КНУКіМ. Мистецтвознавство*. 2013. Вип. 29. С. 91–100.
4. Манько С. Б. Полістилістичність естрадного вокального мистецтва на початку ХХІ ст. (на прикладі українських сучасних артистів). *Культура України*. 2017. Вип. 57. С. 232–240.

5. Смородська М. М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному мистецтві другої половини ХХ століття: дис. ... канд мистецтв.: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Суми, 2020. 237 с.
6. Стецкович О. В. Стильова еволюція авторської творчості Стінга. *Культура України*. 2021. Вип. 74. С. 73–80.
7. Тормахова В. М. Фольклорні музичні традиції у world music (на прикладі групи «DAT»). *Вісник НАКККіМ*. 2014. №4. С. 102–107.
8. Тормахова В. М. Характерні особливості стилю world music крізь призму творчості гурту «ДахаБраха». *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2016. №1. С. 89–93.
9. Федорняк-Савчук Н. Український фольклор і його трансформація у виконавській творчості Василя Попадюка (Канада). *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2014. Вип. 20(1). С. 259–264.
10. Федорова І. Ф. Специфіка сприйняття цитати у world music (на прикладі творчості гуртів «Deer Forest» та «ДахаБраха»). *Українське музикознавство*. 2018. Вип. 44. С. 87–97.
11. Федорова І. Ф. Специфіка прояву авторства у world music. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2018. Вип. 123. С. 114–125.
12. Федорова І. Ф. World music: походження, особливості еволюції та сучасні модифікації явища: дис. ... канд. мистецтв.: 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2020. 235 с.
13. Фурдичко А. О. Фольк-ф'южн в українській альтернативній музиці: злиття світових традицій та української етніки. *Інформація та культура в забезпеченні сталого розвитку людства*: зб. матер. Міжнар. інтернет-конф., м. Маріуполь, 15 листоп. 2017 р. / Маріуп. держ. ун-т; за заг. ред. Г. І. Батичко. Маріуполь: МДУ, 2018. С. 201–203.
14. Abril C. R. Music That Represents Culture: Selecting Music with Integrity. *Music educators journal*, 2006. Vol. 93(1). URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/002743210609300122> (дата звернення: 15.04.2022).
15. Bohlman Ph. V. The politics of power, pleasure, and prayer in the eurovision song contest. *Musicology*. 2007. Vol. 7. С. 39–67.
16. Connell J., Gibson Ch. World music: deterritorializing place and identity. *Progress in Human Geography*. 2004. Vol. 28,3. Pp. 342–361.
17. Erlmann V. The Aesthetics of the Global Imagination: Reflections on World Music in the 1990s. *Public Culture*. 1996. №8. Pp. 467–487.
18. Fung C. V. Musicians' and Nonmusicians' Preferences for World Musics: Relation to Musical Characteristics and Familiarity. *JRME*. 1996. Vol. 44. №1. Pp. 60–83.
19. Haynes J. World music and the search for difference. *Ethnicities*. 2005. Vol. 5(3). Pp. 365–385. DOI:10.1177/1468796805054961

20. Kang S. The Music of the Other: New Challenges for Ethnomusicology in a Global Age/The New (Ethno) musicologies. *Music Traditions, Cultures and Contexts. National Association for Music Education*. 2016. Vol. 34(2). Pp. 21–28.

21. Laing D. World Music and the Global Music Industry: Flows, Corporations and Networks. *World Music: Roots and Routes. Studies across Disciplines in the Humanities and Social Sciences*. 2009. Vol. 6. Helsinki: Helsinki Collegium for Advanced Studie, Pp. 14–33.

22. Medić I. Arhai's Balkan Folktronica: Serbian Ethno Music Reimagined for British Market. *Musiology*. 2014. Vol. 16. Pp. 105–127. DOI: 10.2298/MUZ1416105M

23. Miller T. E., Andrew Shahriari. *World Music. A Global Journey*. New York-London : Routledge, 2021. 514 p.

24. Proutskova P., Volk A., Heidarian P., Fazekas G. From music ontology towards ethno-music-ontology. *21st International Society for Music Information Retrieval Conference*. Montréal, Canada, 2020. Pp. 923–931.

25. Regev M. Ethno-National Pop-Rock Music: Aesthetic Cosmopolitanism Made from Within. *Cultural Sociology*. 2007. Vol. 1(3). Pp. 317–341. DOI: 10.1177/1749975507082051

26. Taylor T. D. *Global Pop: World Music, World Markets*. New York; London : Routledge, 2014. 271 p.

27. Taylor T. D. World music, value, and memory. URL: http://geb.uni-giessen.de/geb/volltexte/2017/12969/pdf/Popularmusikforschung42_07_Taylor.pdf (дата звернення: 17.04.2022).

28. Wilson D. Not Different Enough: Avoiding Representation as «Balkan» and the Constrained Appeal of Macedonian. *Ethno Music*. 2020. Arts 9(2), 45. URL: <https://www.mdpi.com/2076-0752/9/2/45> (дата звернення: 15.04.2022).

References

1. Boyko, O. (2009). World music: economic, political and sociocultural prerequisites for the development of ethnic trends in modern popular music. *Studii mystetstvoznavchi*, 4 (28). Kyiv: IMFE Publishing House, 106–111 [in Ukrainian].

2. Litovka, Ya. V. (2013). "Word-music" as a means of national identification in the conditions of globalization. *Visnyk KNUKiM. Mystetstvoznavstvo*, 28, 101–107 [in Ukrainian].

3. Litovka, Ya. V. (2013). "World music" as a phenomenon generated by globalization processes. *Visnyk KNUKiM. Mystetstvoznavstvo*, 29, 91–100 [in Ukrainian].

4. Manko, S. B. (2017). Polystylistics of pop vocal art at the beginning of the XXI century (on the example of modern Ukrainian artists). *Kultura Ukrainy*, 57, 232–240 [in Ukrainian].

5. Smorodska, M. M. (2020). Soul style in pop and jazz vocal art of the second half of the 20th century:

dis. ... Bachelor of Arts 17.00.03 – musical art. Sumy [in Ukrainian].

6. Stetskovich, O. V. (2021). Stylist evolution of Sting's author's work. *Kultura Ukrainy*, 74, 73–80 [in Ukrainian].

7. Tormakhova, V. M. (2014). Folk music traditions in world music (on the example of the "DAT" group). *Visnyk NAKKKiM*, 4, 102–107 [in Ukrainian].

8. Tormakhova, V. M. (2016). Characteristic features of the style of world music through the prism of the creativity of the Dakhabrakha band. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 1, 89–93 [in Ukrainian].

9. Fedornyak-Savchuk, N. (2014). Ukrainian folklore and its transformation in the performing arts of Vasyl Popadyuk (Canada). *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku*, 20(1), 259–264 [in Ukrainian].

10. Fedorova, I. F. (2018). The specificity of the perception of a quote in world music (on the example of the works of the bands "Deep Forest" and "Dakhabrakha"). *Ukrainske muzykoznavstvo*, 44, 87–97 [in Ukrainian].

11. Fedorova, I. F. (2018). Specificity of manifestation of authorship in world music. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I. Chaikovskoho*, 123, 114–125 [in Ukrainian].

12. Fedorova, I. F. (2020). World music: origin, features of evolution and modern modifications of the phenomenon: diss. ... candidate. myst.: 17.00.03 "Musical Art" / P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].

13. Furdychko, A. O. (2018). Folk fusion in Ukrainian alternative music: fusion of world traditions and Ukrainian ethnicity. *Informatsiia ta kultura v zabezpechenni staloho rozvytku liudstva: zb. materialiv Mizhnar. internet-konferentsii, m. Mariupol*, 15 lystop. 2017 r. Mariupol: MDU, 201–203 [in Ukrainian].

14. Abril, C. R. (2006). Music That Represents Culture: Selecting Music with Integrity. *Music educators journal*, 93(1). URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/002743210609300122>. <https://doi.org/10.1177/002743210609300122> [in English].

15. Bohlman, Ph. V. (2007). The politics of power, pleasure, and prayer in the Eurovision song contest. *Musiology*, 7, 39–67 [in English].

16. Connell, J., & Gibson, Ch. (2004). World music: deterritorializing place and identity. *Progress in Human Geography*, 28.3, 342–361 [in English].

17. Erlmann, V. (1996). The Aesthetics of the Global Imagination: Reflections on World Music in the 1990s. *Public Culture*, 8, 467–487 [in English].

18. Fung, C. V. (1996). Musicians' and Nonmusicians' Preferences for World Musics: Relation to Musical Characteristics and Familiarity. *JRME*, 44, 1, 60–83 [in English].

19. Haynes, J. (2005). World music and the search for difference. *Ethnicities*, 5(3), 365–385. DOI:10.1177/1468796805054961 [in English].
20. Kang, S. (2016). The Music of the Other: New Challenges for Ethnomusicology in a Global Age/The New (Ethno) musicologies. *Music Traditions, Cultures and Contexts*. National Association for Music Education, 34(2), 21–28 [in English].
21. Laing, D. (2009). World Music and the Global Music Industry: Flows, Corporations and Networks. *World Music: Roots and Routes*. *Studies across Disciplines in the Humanities and Social Sciences*, 6. Helsinki: Helsinki Collegium for Advanced Study, 14–33 [in English].
22. Medić, I. (2014). Arhai's Balkan Folktronica: Serbian Ethno Music Reimagined for the British Market. *Musicology*, 16, 105–127. DOI: 10.2298/MUZ1416105M [in English].
23. Miller, T. E., & Shahriari A. (2021). *World Music. A Global Journey*. New York; London: Routledge [in English].
24. Proutskova, P., & Volk, A., & Heidarian, P., & Fazekas, G. (2020). From music ontology towards ethno-music-ontology. 21st International Society for Music Information Retrieval Conference. Montreal, Canada, 923–931 [in English].
25. Regev, M. (2007). Ethno-National Pop-Rock Music: Aesthetic Cosmopolitanism Made from Within. *Cultural Sociology*, 1(3), 317–341. DOI: 10.1177/1749975507082051 [in English].
26. Taylor, T. D. (2014). *Global Pop: World Music, World Markets*. New York–London: Routledge [in English].
27. Taylor, T. D. World music, value, and memory. URL: http://geb.uni-giessen.de/geb/volltexte/2017/12969/pdf/Popularmusikforschung42_07_Taylor.pdf [in English].
28. Wilson, D. (2020). Not Different Enough: Avoiding Representation as «Balkan» and the Constrained Appeal of Macedonian. *Ethno Music, Arts* 9(2), 45. URL: <https://www.mdpi.com/2076-0752/9/2/45> [in English].

*Стаття надійшла до редакції 18.04.2022
Отримано після доопрацювання 22.05.2022
Прийнято до друку 28.05.2022*